

LA ESQUELLA

DE LA CORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADANÚMERO PER TOT ESPANYA

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

U Y REDACCIO | PREU

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LO CONVENIENT Y LO INÚTIL.

—D. Francisco, deixi's de projectes, de firas y de festas. Lo primer de tot es arreglar la casa. Quan tinguém la casa arreglada, llavors podrém rebre als forasters.

ENTRE POCH Y MASSA.

Devegadas trobar lo terme mitj es molt difícil, sobre tot per cert temperaments.

Vajin vostés á tractar ab un carácter extremat d' aquells que ab un no res, ab més agilitat que 'ls micos s' enfilan desde 'l peu al cim del arbre.

Aquí tenen, per exemple á n' en Camacho disolvent sindicats, cosa que no puch reprobarli perque no puch tractar de politica y ménos encare política d' oposició.

Pero com qu' es un fet que ha passat á la vista de tothom no crech que hi haja inconvenient en mencionarlo.

En Camacho vá disoldre 'l sindicat de Madrid per que no estava constituit legalment, y vá disoldre després al sindicat de Valencia, á pesar d' estar legalment constituit.

¿En qué quedém?

En lo qu' a n' en Camacho l' hi acomodi.

Y are fassan lo favor, si son servits, de acompañar-me fins á un poble d' Aragó, en aquella terra ahont, com saben tots vostés, son tan extremosos.

L' ajuntament s' havia reunit pera deliberar sobre un assumpt molt important especialment pels regidors que 'l componian. Figürinse que tractavan de menjarse un anyell sense havérse de treure un quart de la butxaca.

Es d' advertir qu' en las caixas del comú, como sol succehir ab molta freqüència, no hi havia un xavo.

—Ja 'n trobarem, no 'us espantéu, vá dir l' alcalde sentint que una idea lluminosa l' hi crusava 'l cervell.

—Si, ahont?

—Deixéume fer á mi. Secretari 'ls alcaldes no tenen facultats pera posar multas?

—Si, Sr. Alcalde.

—Donchs un ó altre pagará...

—Lo pato?

—No, ca: l' anyell.

L' autoritat ja es al carrer, ja 's topa ab la sèva víctima.

Era aquesta un pobre home més manso que l' anyell que proposava menjarse 'l Ajuntament. Venia mel y la pregonava á crits.

—Ep... Pst!... vá dir l' arcalde 'á quán la venéu, bon home?

—A pesseta la lliura.

—Y qué tal? Es bona al ménos?

—Miri... ¡qué rical!

Al dir aixo destapava la gerra que duya á las mans penjada ab una corda. L' arcalde calava 'ls ulls al fondo de la gerra.

—Sembla bona... Pero calléu... ¡qué son, aquells piquets negres que hi ha entremitj de la mel?

—Ay, dispensi: son dugas moscas que hi deuen haber caigut ara mateix.

—Dugas moscas... ¡Cotxino! ¡Y 'us atreviu á vendre aquesta porqueria?... Vamos á veure, vingan dos duros de multa, per enganyar al públich.

Després d' enterarse 'l de la mel que aquell home era l' arcalde, no vá tenir més remey que afliurar un duro per cada mosca. D' aixó déu venir la frasse: afliurar la mosca.

Los companys de municipi s' hi varen fer un panxó de riure.

—Pero 'm sembla que l' hi has fet pagar poch, digué 'l tinent d' arcalde.

—Poch?

—Si: dos duros poch més ó ménos costa l' anyell; pero 'y l' pà? 'y l' vi? 'y las olivetas?

—Y tens rahó!... ¡No hi havia atinat!... Si pogués tornarhi; pero cá, 'm coneixeria.

—Aixó ray. ¡Per hont ha tirat l' home de la mel?

—Cap á la plassa.

—Donchs, llavors, deléga 'm la tèva autoritat: jo me 'n encarrego.

Y efectivament, l' home de la mel pregonava á crits la sèva mercancía.

—A cóm es la mel, bon home?

—A pesseta la lliura.

—Veyám.

Lo venedor torná á destapar la gerra.

—No sembla dolenta... Pero digui 'cómo es que no hi ha moscas en aquesta mel?

—Encare no fá un quart que me las han fetas treure.

—Ah, si... Donchs al tinent d' arcalde y arcalde accidental no l' enganya ningú 'ho teniu entès? La mel sense moscas es dolenta... ¡Ala! paguéu un duro de multa, y un altra vegada aneu ab més ciudado, que al públich no se 'l estafa.

Y el pobre home se 'n aná del poble ab la mel; pero ab tres duros ménos.

Contémne un' altra, are que hi som?

Los héroes son també aragonesos, vehins de un poble ahont com en molts altres per l' octava de Corpus, celebran una professió cada dia.

—Qué no vens á la professió? preguntaba á un ba-

turro un seu company, al veure 'l tot motxo y fonent greix á la porta de casa sèva.

—No, no puch venirhi.

—Y això?

—Ja veurás, es un dirtho á tú; pero no tinch sabatas.

—Fuig, home, per això no te 'n estigas; corra, cuya, vinete 'n ab mí fins á casa y te 'n deixaré un parell.

Lo baturro va acceptar y agrahir l' oferiment.

En la professió, ell y 'l seu amich anavan de parella: havia plogut, hi havia bassals y fanch, y l' amo de las sabatas, ab véu alta de manera que tothom podia ente-rarse 'n no feya més qué dirli:

—Ep, tú... ciudado... mira que hi ha una fanguera... fes un sal, home, fes un salt... Vatúa 'l mon dolent!... Ja 't dich 'o que fara bon sol lo dia que tornare á dei-xarte las sabatas.

Lo públich qu' estava contemplant la professió 's partia de riure.

Al endemà, pochs moments avants de sortir la professió, lo baturro 's trobava també á la porta de casa sèva, fonent greix y dalintse.

—Qué no vens? vá preguntarli un' altra amich seu.

—No.

—Y això?

Lo baturro va explicarli la feta del dia avants.

—Això vá ferte?... Ja no las hi havias d' acceptar las sabatas... ¿Qué no ho sabias qu' es un miserable?... Vaja!... Vina á casa... Jó te 'n deixaré unas: vull que vejas la diferencia que hi ha entre ell y jo.

—Pero 'qué dirá la gent?

—Y qué vols que diga? ¿Qué no sabs que la professió passa per uns altres carrers?

Lo baturro va acceptar.

També en la professió anavan de parella ell y 'l seu amich. Lo carrer encare estava moll: hi havia bassals y fangueras. En quan al baturro, caminava ab molt cuidado per no embrutar las sabatas.

—Y are? digué 'l seu amich. Sembla que caminís per sobre la corda... Tira al dret y no miris prim. ¿Qué hi fá que 't fiquis al mitj del fanch? ¿Tens por d' embrutar las sabatas? Ala, que ja son pagadas... Mira, si no las embrutas m' enfad.

Y el pobre baturro 's tornava de mil colors, y l' altra meytat del poble vá enterarse de que aquell infelis, ni sabatas tenia.

Aqui tenen dos cassos d' entre poch y massa.

—No es veritat que la mesura passa?

P. DEL O.

SANCH BLAVA.

No hi haurá segurament ningú que al llegir las dues paraules que serveixen d' epígrafe á aquestas rasposas ratllas, no endevini desseguida l' assumpt de que s' tracta, perque crech que ben pochs serán los que ignorin que en los temps de las plàsticas amorosas á través d' espessa reixa, durant las quals aguantava la capa del seu amo algun criat ab casaca reganyant las pantorrillas; en la època que hasta 'ls apotecaris y 'ls metjies cenyian brillantada espasa, com si pera matar á la gent no 'ls bastés l' exercici de sa professió, se deva que tenian sanch blava tots los individuos d' aquella rutinaria societat quelgosavan lo privilegi de poder ostentar en los enmascarats portals de sos feudals castells y en los arréus que constituian son mobiliari, l' escut acusador d' algun títol de noblesa ó innoblesa ben ó mal adquirit.

—Y per qué se 'ls atribuia lo color de la sang different dels demés fills d' Adam y Eva?

—La sèva vinguda al mon no regonexia per causa la mateixa que motivá lo naixement dels demés socis?

—Lo color general y sens excepció de la sanch no es lo vermell?

Jo crech que si.

Donchs no ho entench; pero aném reflexionant.

—Se deya dels nobles que tenian sanch blava perque aquest es lo color del cel, mansió de Jesucrist, y com pera significar que 'ls actes d' aquells s' assimilaven als del Redemptor del género humà? No ho vull pas creure.

No cal més que dar un repàs á l' historia y trobarem en lo carácter d' aquella època, abundants negatiuas á aquesta suposició.

Los nobles de nom s' avergonyian de alternar ab los plebeyos, perque ho consideravan una deshonra, mentre que sense navajas y tant sols ab una bossa oberta los anavan afeitant á pel y á repel.

Quan als propietaris de sanch blava se 'ls despertava lo desitj de satisfer sos apetits carnals, fixant sa atenció en alguna minyona ó casada del poble, molts pares ó marits semblava com que 's vejessin obsequials y s' apressuravan á portar la ovella á las grapas del lllop.

Moltas vegades se descubria la comissió d' algun crim esgarrisós, tant sols pera apartar los obstacles que

'ls impedia 'l logro d' una noya promesa ó d' una casa amantíssima de son marit; delictes que molts d' ells quedaban impunes, perque la ma que 'ls perpetrava lluia en algun de sos dits rich anell esmaltat ab un escut senyorial.

Vaja; estich bén segur de que 'l fill de Déu estava y está molt lluny d' alentar ideas y cometre actes com los d' aquella noblesa; y no obstant Déu no tenia sanch blava, sinó com la dels més simples mortals.

Deyan los vasalls que sos senyors tenian sanch blava perque algun d' ells s' había exposat la badana en mes de quatre combats? Tampoch m' hi puch conformar.

L' home valent que llença sa vida en la furia d' una batalla, sent bullir dintre-sas venas la sanch enardida pel patriotisme més pur ó per l' arrelat amor á la causa a que consagra sa defensa, y en lo lloc y moment de mes perill s' avalansa impulsos vers ahont la mort l' esperia, cegat per la aglomeració de sanch acalorada que inunda son cervell.

Si la valentia d' alguns fos lo motiu de concedir á la sanch de tots los nobles antichs l' adjectiu de blava, en mon pobre concepte estava mal aplicat, perque llavars hauria hagut de dirse: sanch inflamada; sanch abadora y millor que tot, sanch volcànica.

Per lo tant, dech dir ab franquesa que no se pasá a quin origen atribuirlo; à no ser que comparantla als peixos que per ser de mena blava son los més ordinaris que conté 'l mar, volguessen dir que la noblesa de l' lavora era la escoria d' aquella societat.

La noblesa de nostres días ja no está per tantas cansons, y sobre tot que tampoch se troba en disposició de cantarlas nostre poble contemporani que ha obert en gran manera 'ls ulls y ha estirat un bon xich las orellas, gràcies als perfums emolients de la instrucció y del progrés, capasos per si sols d' ablair los tumors socials més enverinats.

Nostra noblesa d' avuy es més campetxana y no va tan encartronada; no 's desdenya d' obrir los portals de casa sèva al comers, à la industria, à las ciencias, à las arts, à las lletras, à tots los rams, en fi, de la activitat humana, perque encare qu' ella, per sa posició social, cregui que 's pot estalviar de doblegar la esquina, admira á aquests adalits del trall que incansables sembran, conrehan y posan ufano lo sagrat nom de la patria; la noblesa d' avuy encare es més trempada; organisa y porta á cap en sítis públics agradables y esplèndides festas de ballarugas, en las quals las animoses parellas aprofitan aquella ocasió pera estrenyers la ma y 'l cosset y dirse á cau d' orella cosetas de serafins, y ahont alterna alegrement hasta ab las classes més modestas de la societat, tota vegada que pera pendrir part en tals festas no 's necessita altra cosa que 'l desembolso d' una mòdica cantitat fixada com à preu d' entrada, y poder fer us d' un clach y una casaca de més ó ménos bon regent.

Los descendents dels de sanch-blavosos encare fan més; los productes que rendeixen aquestes festivitats, los destinan y reparteixen entre 'ls establiments de beneficència y personas necessitadas, ab lo que demostren una verdadera noblesa de sentiments.

Aquests nobles, si, que á jutjar pel modo com procedeixen al favorit al desvalgut, tal vegada tenen la sanch blava.

BALDOMERO ESCUDÉ VILA.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Estrenos de la setmana: *Un rey al cos*, comèdia d' Eduard Aules estrenada ab molt èxit en lo teatre de Novetats. Encare que alguns cops hajan vist la firma del Aules en las columnas de l' *Esquella*, no extranyin que l' alabi, que ni es tant constant, ab prou sentiment meu en donarnos articles, que puga considerar-se 'l com a redactor, ni tampoch encare que ho fos podria negar la veritat del fet, y la veritat del fet es que la comèdia vá fer les delícies del públich. Vaginala á veure y passaran un bon rato.

Teatro del Circo: Mantos y capas, sarsuela en tres actes que 'ns ha vingut de Madrid molt bén recomenada. Pero no sé que tenen aquestas obres que à Madrid agradan; arriban á Barcelona, com si pel camí s' esbravessin. Potser hi contribueix molt la companyia del *Circo*, que sembla que forma entre aquells que diuhent: «*¡Guerra á Madrid!*» Creguin que quan cau un' obra d' aquestes á las sèvases mans, ja està fresca.

Teatro del Bon Retiro: Hernani. Ja ho saben, tractantse d' aquest teatre no hi ha més que pendre 'n la bona voluntat. Del tenor Bassini, ni això 'n podrém pendre. *Voi siete nn bassini*.

L' aconteixement de la setmana ha sigut l' estreno de *Almodis*, tragèdia en tres actes de Ubach y Vinyeta. Escriure tragedias d' època en aquest temps indica cert atreviment; però 'ls verdaders poetas y l' Ubach ho es, no miran pels: sobreposantse á las preocupacions del públich diuhent:—Allá vá una tragèdia, y si no 'ls hi agrada, la deixan.

—Y qué habian de deixarla! Un cop al final del pri-

mer acte, tres al final del segon y altres tres al terminar la obra va ser cridat l'autor a las taules, entre frenètichs y generals aplausos. Ubach, tè, donchs una nova corona, y ben merescuda.

Lo més sorprendent es que l'obra basada en la antipatia de Pere Ramon, fill de Ramon Berenguer, ab sa madrastra Almodis presenta tant sols sentiments d'odi y de rancunia: ni una pinzellada d'amor y ben pocas de ternura. Allà vibra l'ressentiment de un fill contra una madrastra ambiciosa, y l'ressentiment d'aquesta creixent a cada punt, fins a arribar a la catàstrofe final, a despit del dolor de un pare y espòs respectiu, que s'troba al mitj d'aquests odis, sense poder conjurarlos.

L'obra adoleix donchs, necessariament, de certa monotonia: té ademés un incident inútil, una especie de branca podada, que poca cosa té que veure ab l'acció, com son les escenes en que intervé Blanca l'esposa repudiada de Ramon Berenguer; pero ab tot y això dintre d'aquest círcol restringit ofereix sempre la grandesa de la tragedia, y en alguns punts, com son lo final del acte segon y la magistral escena del tercer entre Pere Ramon y Almodis, després de la presó d'aquell, la grandesa s'convertix en sublimitat. L'autor s'imposa.

Una de les majors dificultats ab que topava la tragedia era sens dupte l'execució. La protagonista nos ha fet anyorar a la Paca Soler. No obstant, la senyora Pallardó hi ha fet tot lo que hi sabia, recitant ab discreció, fent gala de la seva figura, de la seva veu, de la seva bona voluntat: per desgracia l'hi falta aquell sentiment comunicatiu, que no s'adquireix ab l'estudi, sinó que s'té de naturalesa. En Goula va estar millor que altres vegadas, caracterisant lo tipo de Pere Ramon, y accentuant ab molta energia la passió que interpreta. Bé per en Soler que diu sense afectació. Los demés actors ván contribuir al bon conjunt.

Las tres decoracions de Urgellés y Moragas son de bon efecte.

Un detall:—Durant la primera representació, cada cop que Pere Ramon se queixava de la madrastra, se sentia una veu desde l'galliné que cridava «Bravo» ab tot lo cor.

Devia ser algun fillastre que sab lo pà que s'hi dona.

En aquest cas que s'guardi de pendre exemple del fill de Ramon Berenguer. Are, als que matan a la seva madrastra, no s'is deixan pás anar a las crusadas: los duhen a la presó.

N. N. N.

LA FIRMA.

CORO DESCRIPTIU A VEUS SOLAS, POESIA Y MÚSICA DE

CLIMENT CUSPINERA,

ESTRENAT AB GRAN EXIT EN LO TEATRO DEL TIVOLI LO DIUMENGE
12 DEL MES CORRENT.

Tot just apunta-lo disch del sol
y ja en la vila —tots es remor,
tots es gatzara —tots es soroll.

¡No hi ha cap fira—com la d'Olot!
Ja los firaress—matan llur son,
de llurs parades—restant apropi,
cantant folliss,—cantant amors.

¡No hi ha cap fira—com la d'Olot!

L'algeria de dins bessa,
lo cel sembla que somriu,
y l'oreig suau ne brèssa
al auzell dins de són niu

Per l'entorn las cabras belan
pastorant los tendres brots
y ab llurs peus del rèch entelan
la clara aigua fenthi bots.

La llocada corre y piula;
lo conill salta alelat,
y l'merlot xiula que xiula,
en l'ubach mitj amagat.

Lo festiu bover,
pensant ab sa aymfa,
las parellas guifa;
lo festiu bover,
pensant ab sa aymfa,
canta falaguer:

—Rosa, la Rosa que un jorn encenguera
a dins de mon pit
fera passió, que deixá com volgueres
mon cor esfereït;
tal volta creyas que n'era guspira,
guspira no més,
y era ja al náixer un foch, una pira
crescuda en excés.

Si vols ma ventura,
si es qu'aymas ma pau,
acullme y ampàram
de tu fentive esclau.

No'm dongas may zelos,
no'm dongas desdemy,
si vols que conserve
ma ditxa y mon seny.—

Y los planys de ferits cors
y l'cant gay de lo firaire
armonisan ab lo flaire,
ab lo flaire de las flors.

Lo jorn avansa; —o sol ja es alt.

¡Apal! ¡depressa—cap al firal!
Tota la vila—ja es moviment.
¡Quina gatzara!—¡Cuánta de gent!
Lo jayo compra—petit roci;
rocí que l'duga part del camí.
La mare compra—dolçet bo-bo;
bo-bo qu'alegre—al infantó.

Mès no està tot a la vista
lo que's porta a n' al firal;
no està tot en las parades....
¡qué ha d'estar!

Morenetas d'ulls com moras,
de boquetas de coral,
lo seu cor no irán a tráurer....
que han d'anar!

Y llur cor fervent no volen
en llur pit guardar tancat,
que a un galan lo donarian....
a un galan.

A un galan que ab gentilesa
sapigües enamorar.
D' altre modo no han de darl
¡qué han de dar!

A mitja tarda—decau lo sol
y l'calor templar—lo ventijol
Sardana llarga—vibra l'tenor.
¡Cap a la plassa!—¡Apa, tothom,
que podrém ferne—mès ample l'vot.
¡Apa, sardana!—¡Aire, minyons!

No es pas bon sardanista
qui va fora compás.
Sabentne la durada
de los punts curts y llarchs,
jaixó plà!

N' es fácil la sardana;
res costa de ballar;
mes ay! que per contarlos
no s'pót d'amor parlar.

¡Ay, amor!
tot callant en la sardana,
ay, amor!
¡com l'aviva lo tenor!

Es la sardana—lo mellor ball;
los cors ne núa—junt ab las mans.

Es la sardana—lo mellor ball;
la mellor joya—de l'Ampurdá.

Per més que s'pongui—del tot lo sol
per so no cessa—gens de remor,
gens de gatzara,—gens de soroll.

¡No hi ha cap fira—com la d'Olot!

Ja los firaress—restant apropi
de bellas ninas—y, poch a poch,
cantan pròeses—de llurs amors.

¡Ay, quina fira—n' es la d'Olot!

Y al partir d'aquella vila,
surten ja ab lo cor malalt
tots los joves qu's fixaren
ab las noyas del firal.

Y lo temps per ellis no passa;
y per ellis l'any es etern;
y si acas l'istiu molt dura,
dura mès, molt mès, l'hivern.

Mes per so la fira torna
ab lo Maig, mes de las flors,
y ab la fira cobran vida
altra volta llurs amors.

Y altre volta la sardana
empresona mans y cors.
¡Quin poder té la sardana!
¡Quin poder té lo tenor!

CLIMENT CUSPINERA.

LA MONEDA DE L'HISTORIA.

ANÉCDOTAS D'HOMES CÉLEBRES.

Quan Talleyrand era embaixador d'Inglaterra, un lord molt influent va convidar-lo a dinar.

A las postres van treure conversa sobre varias qüestions polítiques.

Extranyat lo lord en gran manera de las confessions de Talleyrand, va dir-li:

—Permeteume que us siga franch; pero se'm figura que no teniu las opinions políticas molt ben sentadas.

—Al contrari, respondéu l'embaixador: procuro qu'estigam dretas, y aixis poden cambiar més fàcilment de puesto.

Una bonica sortida de Alejandro Dumas, fill.

L'autor de la *Dama de las camelias* anava un dia a visitar a una dama de teatro qu'estava en los moments del part.

—No està visible, digué la camarera. Precisament are ha enviat a buscar la llevadora.

—Llavors, digué Dumas, fassí l'favor de passarli aquesta tarjeta.

No havia baixat encare l'escriptor un tram d'escalas, quan la camarera l'hi cridava:

—Senyoret... senyoret... mirí que, sens dupte inadvertidament, m'ha donat dugàs tarjetas.

—Bueno, esta bé, respondéu en Dumas: l'una es per la senyora y l'altra pél nen que neixi.

Estaven en una casa de joch lo malaguanyat poeta Narcís Serra y uns seus companys perdent la paga, quan va presentarse la policia inopinadament.

Lo comissari s'posà a pendre l'nom dels jugadors. Per supuesto que ningú deya l'seu verdader. L'un s'anomenava Juan Fernandez, l' altre Pedro Gutierrez y en Serra, Arturo Gomez.

—Y Vd.? preguntá l'inspector a un amich del poeta.

—Yo... Antonio Perez.

—Si señor, digué en Serra: el señor es el secretario de Felipe II.

Aquell xiste vá pagar-lo tant car, que tingué que passar una nit a la prevenció.

ESQUELLOTS.

Los gremis se reuneixen en lo teatre de Novetats per celebrar un Congrés y contar las sessions per dissolucions.

Ells a reunir-se y l'governador a disoldre 'ls.

Primera reunió: no pot tirar endavant perque l'representant de l'autoritat la disolt.

Segona reunió: no pot comensarse, perque l'representant de l'autoritat no ho permet.

—Això ray diu un sindich, bè prou que 'ns reunirém si això del augment de las contribucions segueix, endavant.

—Si... ¿ahont vol reunir-se?

—¿Ahont? Al Hospici.

L'última reunió vá acabar ab una manifestació que vá desfilar per la Rambla y pèl carrer de Fernando, acompañant al senyor Escudér, president del Congrés, fins a la sessió de cala Ciutat.

A sello per barba tots los manifestants, en Camacho hauria arreplegat una pila de cents duros.

Vagin escoltant:

Un matrimoni de Gracia vá portar una criatura a batejar, y l'sacerdot encarregat de administrarli l'sagrament, vá abocarli tal cullerada d'ayga bénèya, que la pobre criatura s'ha quedat cega.

Y l'capellá déu haverse quedat tranquil com si tal cosa, y creyent haverli prestat un bon servet.

Sent cega la criatura, quant será gran tindrà la ceguera de la fe.

Y vagin llegint:

Un germà de la doctrina cristiana d'aquells qu'en-senyen, segons lo método catolich, vá ventar tal plantofada a un seu deixeble, que l'hi va quitar un ull.

La fé d'aquest sera borni.

Y l'germà de la doctrina cristiana, que té tanta trassa a confirmar, francament, lo mènos, lo mènos, mereix que l'nombrin bisbe.

En una semana hi ha hagut tres teatros incendiats: un a Marsella, un altre a Sant Petersburgo y un altre a Alger.

Un neo:—Está clar, com que ab tot y ser a la Quaresma feyan funció...

Escolti, senyor neo; días endarrera a la catedral de Santander va caure un llamp derribant una creu, y tent un gran esborranch a las voltas de l'iglesia. Y cuidado, que així com los teatros s'inflamen per medi del gas, lo llamp de Santander procedia del cel y venia de primera mà.

Qui sab! Potser també es pecat que las iglesias fasen funcions de Quaresma.

Un anuncii curiós:

Los adverteixo que si tenen gust de veure'l, no haurán de fer més que allargarse fins a la Plaça del Sol, de la vella vila de Gracia.

L'escena representa una botiga de drapaire, y s'hi llegeix:

SE COMPRAN DRAPOS
DE CULO (*)
Y BLACS

Pero en materias de rétols no es pas menester anar lluny.

En plé carrer de Fernando hi ha una botiga que «Se & (sense h) trasladado».

Home, senyor duenyu del rétol, ja que, segons sembla, s'hi ha vist sense necessitat de cap hacha, que Déu l'hi conservi la vista, la claretat... y sobre tot l'ortografia.

Se queixa un periódich de que en la inspecció de carrauilles no hi haja més personal que un inspector y un escriptor.

(*) Ab perdo siga dit.

¡Qué volen que 'ls diga! Me sembla á mi que per cobrar ja n' hi ha prou.
Y potser massa y tot.

Se suposa que hi ha á Barcelona dos ó tres casas de comers importants, á punt de fer suspensió de pagos.
Jo crech que n' hi ha més.
Suspendran los pagos aixis que se 'ls hi presentin los recaudadors de 'n Camacho.

Las autoritats van detenir á uns lladres en l' acte de pujar al tren, quan se dirigian á robar á un capellá molt rich de Sabadell.
—Nosaltres no anavam á robarlo, devian dir, sinó á fer una obra cristiana.
—¿Qué anavan á fer?
—A pèndreli 'ls quartos, per recordarli que Jesucrist era molt pobre.

Cóm se coneix que som á la primavera, que la sanch bull.
Los periódichs duyan un telegrama que deya poch més poch ménos:
«Se parla de un desafío entre 'l director de un periódich satírich y un conegut empressari de teatros».

L' endemá:
«Lo director del periódich satírich *La Viña* está malalt á conseqüencia de una descalabradura que l' hi interessa l' ull esquerra».

—Volen jugar qualsevol cosa que anant per la vinya, se i' hi vā ficar un sarment al ull?

Y seguidament afegia:
«L' empressari del teatro Español está ferit del cap, per haverli caygut una bambalina á sobre».

Jo crech que la causa de la ferida devia ser lo mateix sarment.
Pero de rebot.

Pera saber donar publicitat á las industrias no hi ha cap més país al mon com los Estats-Units.

En l' acera de un carrer molt concorregut hi havia un home que oferia tots los sintomas de un violentissim atach d' epilepsia.

Per la boca treya una espuma tant abundant que un espectador exclamá:

—Això no es possible: per mi aquest home s' ha ficat un tros de sabó á la boca.

L' epiléptich se calmava y deya:
—Efectivament: un tros del incomparable sabó Abraham Lionel, lo més perfecte y 'l més barato que s' ha elaborat fins avuy dia: se ven á tal y á qual botiga.

Per acabar. Vólen saber quin es l' extrém del puntilló?

Donchs escoltin aquesta conversa entre pare y filla:
—Papà, la senmana entrant me caso; pero no 't pensis pas venir á la boda: no 't convidó.

—Ay, ay, y aixó?
—Quan tú vás casarte tampoch vás convidarme á mi.

QUÈNTOS.

Entre companys:

—¿May dirias qui m' ha vingut á veure avuy?
—¿Qui?
—Lo meu oncle Guardiola, un germá del pare.
—Germá del tèu pare. ¿No 't dius Vila tú?
—Si.
—¿Y donchs cóm es qu' ell se diu Guardiola?
—Oh, ell no se 'n diu pas; n' hi dich jo.
—¿Y donchs?

—L' hi dich Guardiola, perque com que no té familia, y jo haig de heredarlo, ell me guarda 'ls quartos.

En la Rambla:

—Senyoret, tinga llàstima y compassió de aquest pobret esgarrat, que no pot treballar...
—Oh, prou: de compassió y llàstima ja 'us ne tinch. Lo pobre para la mà ab més insistència.
—Lo que no tinch, anyadeix aquell, son quartos.

En un poble hi havia un dentista de plassa, que faltat de cotxe anava á caball.

Y á falta de caball bó, duya un caball guít.
Tot de un plegat la bestiola venta una cossa á la boca de un curiós.

—Ay... ay... ay!.. fá l' infelis que acaba de rebrela, gemegant llàstimosament.

—Sosseguis, sosseguis, crida 'l dentista: las dents que arrenca 'l meu caball, no 's cobran.

—¿Qui es vosté? preguntava un dia cert arcalde á un borratxo que hi compareixia entre dos municipals.

—Senyor.... responia 'l borratxo fent tentinas.... soch un tal Andreu.

La Junta de firas y festas nombrada pera celebrar las de aquest any que, segons diuen, han de ser extraordinarias, ha publicat una elocució als vehins de Barcelona.

Per ara no demanan quartos, sinó ideas.

Y com que á nosaltres d' ideas no 'ns ne faltan, avuy comensem á publicarne per medi del dibuix perquè resultin més expresivas.

¡Ideas ray!....

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Vaig rebre y fá temps que tinch en mon poder una carta de una tot molt tersa-quarta y guapa qu' es diu *Hu-cinch*, que 'm diu que si vull anà á *Una-dos-tres quarta* ab ella, per fer més felís ma estrella, me dona la sèva mà.

UN TAPÉ Y F. DE T.

II.

Prima un ralet á Lyon

vaig veure un dos al revés,
y una total molt tres-tres
feyà dos-tres, un trompon.

AGUILERA.

SINONIMIA.

La Tot vengué l' altre dia la tot de un cert animal,
y 's comprá un anell de tot
y ademés una total.

UN RECOLETO.

LOGOGRIFO.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de Barcelona.
1 8 6 1 8 6 8.—Id. id.
8 6 7 1 8 4.—Id. id.
1 2 6 7 8.—Id. id.
1 2 4.—Id. id.

J. UME PATACA.

ROMBO DE PARAULAS.

Primera ratlla horisontal y vertical, una lletra; Segona: una planta. Tercera: un poble de Catalunya. Quarta: Id. Quinta: un nom d' home. Sexta: una lletra.

GALAPÉ.

TRENCA-CLOSCAS.

Cor de Lluna.

Formar ab aquestes paraules lo nom de un poble de Catalunya.

T. SUGRAÑES.

GEROGLÍFICH.

V.O.T

II

III T II

FRANCISCO FLOS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—*Ca-ri-nyo-sa.*
2. IDEM. 2.—*Es-tu-di-an.*
3. MUDANSA.—*Rassa-Russa-Rossa-Rissa.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*Tortosa.*
5. CONVERSA.—*Ou.*
6. COMBINACIÓ NUMÉRICA. 6 7 4 8 9
4 9 7 6 8
9 6 8 4 7
8 4 9 7 6
7 8 6 9 4
7. TERS DE PARAULAS. O Ll A
Ll U S
A S E
8. GEROGLÍFICH.—*Qui no créu á bonas créu á malas.*

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23

ESTAT SENITARI DE BARCELONA.

Origen de tot.

Causas.

Efectes.